

Festa de Sant Antoni

Vilassar de Dalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Nucli antic
Alçada: 136

Coordenades:

Latitud: 41.51733
Longitud: 2.3585
UTM Est (X): 446473
UTM Nord (Y): 4596387

Classificació

Número de fitxa 08214 - 245
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVIII-XXI
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: vigent
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dg., 01/03/2015 - 01:00

Descripció

La festa dels Tres tombs se celebra cada any a Vilassar de Dalt el mateix 17 de gener, a diferència d'altres poblacions que la traslladen al diumenge més proper o l'alternen amb les poblacions veïnes, per donar la possibilitat que cavallers i carros puguin participar en diferents municipis.

La festa comença a les 9 h del matí amb la repicada de campanes i amb la rebuda dels participants i de la banda de música per part de les autoritats locals. Es fa la benedicció dels panets davant la imatge de Sant Antoni i s'agafen forces per la jornada amb l'esmorzar de germanor. A continuació, la comitiva amb acompanyament musical es dirigeix a Cal Lota, on hi ha dipositat l'estendard per anar a l'església on se celebrarà la Missa, es venera la relíquia de Sant Antoni, es canten els goigs i es beneeixen els panets. Després comença la benedicció, davant l'església, dels animals fent tres tombs a un itinerari pel centre de la vila. A la tarda hi ha cafè - concert a La Massa, que des de fa 50 anys va a càrrec de La Principal de La Bisbal; i al vespre el ball de Sant Antoni.

Observacions:

L'organització va a càrrec d'una comissió

Història

A l'arxiu parroquial es conserva documentació de l'any 1738 relativa a la celebració de la festa de Sant Antoni, amb Completes a la vigília, Ofici, Benedicció dels animals i Processó a la tarda.

L'any 1717, a la parròquia fou fundada canònicament una Confraria sota l'advocació de Sant Antoni Abat i Sant Antoni de Pàdua. Aquesta confraria administrava una de les capelles laterals de l'antiga església parroquial, a la qual hi havia un altar i un retaule dedicat als dos sants Antoni. Aquest altar i retaule foren construïts els anys 1722 - 23 pels escultors Joan Vila i Gabriel Xiralt i daurats pel mataroní Salvador Sala. La confraria va anar adquirint diferents objectes pel culte, d'entre els que cal destacar un reliquiari d'argent de l'any 1743 i uns canelobres gravats amb el nom de la confraria, l'anagrama del nom de Maria i la data 1792. Els confreres de Sant Antoni tenien una tomba pròpia dins l'església parroquial. A la segona meitat del segle XX, la confraria tenia una activitat molt esllanguida, però els carreters de Vilassar continuaven celebrant la festa anual, amb la benedicció dels animals i els tradicionals Tres Tombs.

Llavors se'n feren càrrec uns quants pagesos que tenien animals de tir per a les feines del camp. Aquells pagesos i els seus descendents han mantingut la festa fins avui.

L'any 1925 es féu una edició de Goigs amb notes històriques i una fotografia de l'altar-retaule. L'antiga capella i l'altar foren destruïts durant la guerra civil.

Malgrat la forta davallada per causa de la mecanització i transformació dels treballs agrícoles, la valoració de les festes tradicionals i l'augment de les cavalcades dedicades a l'esbargiment i l'esplai, han contribuït a fer que la benedicció dels animals i els Tres Tombs siguin uns dels actes més populars i lluïts de l'any.

Bibliografia

AA.VV (2000). Sant Antoni Abat a Vilassar de Dalt: història, tradició i actualitat. El vaixell. Vilassar de Dalt.

BENITO Pere (2006). Vilassar de Dalt, un poble de futur. Ajuntament de Vilassar de Dalt.

SAMON FORGAS, Josep (1982). Notes històriques de la devoció a Sant Antoni Abat, a la nostra vila.

Goigs en lloança de sant Antoni Abat. Vilassar de Dalt. Impremta El Vaixell.

